

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

157. An qui prius votum Religionis, aut Castitatis emisit, virginemque defloravit cum promissione matrimonij, teneatur ad matrimonium, vel potius ad votum? Ex p. 3. tr. 4. res. 279. aliàs 280. p. 424.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

cum ea, teneatur eam in uxorem ducere, vel votum adimplere?

Et an in predicto casu iste teneatur contrahere, sed ante consummationem debeat ad Religionem transire? Ex part. 5. tr. 14. & Misc. 2. Ref. 38.

Quæ hic est
Rel. anteceden-
s, & in
aliis eius
primæ an-
not.

§. 1. **E**go ipse in 3. part. tr. 4. ref. 203. adduxi circa præsentem dubitationem opinionem Sanchez, afferentis teneri eam ducere; adduxi etiam opinionem Pontij aientis, quod si talis tenebatur voto Religionis, teneri quidem contrahere, sed ante consummationem debere ad Religionem transire. Et licet hæc opiniones sint probabiles, nunc verò aliam non minus probabilem adducam; nempe huiusmodi hominem non posse licitè matrimonium contrahere, sed debere ad Religionem confugere, aut castitatem servare. Et ita docet Petrus Ochagavia de Sacri. tract. 1. de matr. quest. 18. n. 12. quia posterior obligatio non potest derogare priori, quando sunt eiusdem generis; vt si ego promitto Petro prius meum pallium, & postea illud Francisco etiam promitto, etiam si Franciscus aliquid pecunie mihi dederit pro tali spe, pallium nihilominus debetur Petro, & non Francisco. Sed vouens promissit Deo corpus suum, ergo licet postea illud permittat femine, sub eaque spe corpus eius in copulam acceperit, priorem promissionem præualere necessum est. Secundò probatur, quia iste non tenetur ducere uxorem ratione promissionis, quia hæc nulla est, cum sit illicita, & contra votum, neque etiam ratione damni illati, quia hoc damnum potest resciri media pecunia, quæ sua est, & non medio corpore, quod suum quodammodo non est, sed Deo debitum per votum. Et hæc omnia docet Ochagavia loc. cit. Vnde cum omnes supradictæ opiniones, vt dixi, sint satis probabiles, in casu occurrenti eligat quis quam maluerit.

RESOL. CLVII.

An qui prius votum Religionis, aut Castitatis emisit, virginem deflorauit cum promissione matrimony, teneatur ad matrimonium, vel potius ad votum? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 279. alias 180.

Sup. hoc in
duabus præ-
cedentibus
Ref. & supra
in Refol. 28.
5. Sed quid,
post mediū.

§. 1. **R**espondent communiter, quod non obstantè voto tenetur ad contrahendum matrimonium, si puella votum promittentis ignorauit, quia ingressus religionis iam factus est ei illicitus, non enim potest ingredi, nisi grauem iniuriam irrogando puellæ. Ergo, &c. Deinde iustitiæ vinculum fortius est, quàm charitatis, sed ob charitatis vinculum superueniens non potest quis ingredi religionem, vt ratione parentum indigentia. Ergo à fortiori propter vinculum iustitiæ, quale est hoc de quo loquimur. Et ideo hanc sententiam tenet Lessius lib. 2. cap. 10. dub. 4. num. 32. Reginaldus tom. 2. lib. 31. cap. 36. n. 2. 58. Coninch de Sacri. disp. 23. dub. 3. concl. 6. n. 24. Vasquez opusc. de reslit. cap. 3. §. 2. dub. 6. n. 16. & seq. Sanchez de matrim. tom. 1. lib. 1. disp. 45. n. 3. Gutierrez de matrim. cap. 25. n. 7. & alij. Hæc sententia est probabilis.

2. Sed contrariam etiam esse probabilem concedit ipse Sanchez, & Gutierrez ubi supra, & ego talem esse existimo, quia in tali casu deflorans virginem, non tenetur ratione promissionis, quia nulla fuit, tanquam promissio rei illicitæ contra votum; neque etiam ratione damni, si quis violans virginem nuptiis non promissis non tenetur eam ducere, sed aliter satisfacere. Sed idem est non adesse promissionem, vel esse nullam, vt est in casu nostro. Ergo, &c.

3. Nec obstat dicere hæc promittentem ratione damni puellam defloratam ducere, vt tenuit pondro, quod in eo casu tenebatur vere promittens, in nostro autem non poterat obtinere votum, & hæc hanc sententiam tenet Nauarrus, & Rodriguez quos citat, & sequitur nouissimè Layman in Theol. moral. lib. 5. tract. 10. part. 1. cap. 2. n. 5. Cum enim (ait ille) per votum prius Deo ius acquisitum sit, non potest vouens illud propria libertate tollere, minorem cum altero obligationem contrahendo, aut datum voto contrarium suscipiendo.

4. Ad argumenta verò contrariæ sententiæ posset quis respondere, quod parum vigentiam in primò sumitur apertè quod probandum est, scilicet talem plus obligari illi femine, quàm Deo per votum. Ad secundum respondet Suarez lib. 4. de vot. cap. 3. negando iustitiam fortius obligare, quàm votum; grauius enim peccat, quam qui in eadem materia violat iustitiam. Igitur dicendum est vtriusque sententiam ex supradictis satis probabilem esse, vnde si quis habens votum Religionis, deflorat virginem cum promissione coniugij, potest vel tale matrimonium contrahere, vel Religionem ingredi.

RESOL. CLVIII.

An qui post votum Castitatis contraxit matrimonium, teneatur ante consummationem ingredi Religionem, quando id est necessarium ad seruandum votum, semper quando alter coniux non vult Castitatem seruare. Idem dicendum est, si votum Castitatis emittitur post matrimonium ratum.

Restant etiam nonnulla circa votum suscipiendi Ordinis sacros, in quibus inuoluitur votum Castitatis, & circa votum ingrediendi Religionem, & circa votum non contrahendi matrimonium, si post prædicta quis contraxit, quid est faciendum explanatur. Ex p. 11. tr. 5. & Misc. 5. Ref. 40.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet D. Thomas, Scotus, & alij, quos affert Coninch de Sacrament. disp. 34. dub. 5. n. 74. quia ille tenetur in quantum potest seruare votum castitatis: Sed iam non est aliud medium præter ingressum Religionis, & in eis angustias, vt nullum iam aliud medium sit præter ingressum religionis, ipsæmet sua voluntate se includit, ergo tenetur hoc medio vti, ne cogatur ab altero coningere debitum reddere, atque adeo non tenetur integram castitatem.

Verum mihi negatiua sententia magis placet, quæ tuetur Petz de matr. disp. 61. sect. 3. n. 1. Dicit illas de Sacram. tom. 3. tract. 10. disp. 9. dub. 10. num. 112. Sanchez, Pontius, Harradus, & alij penes ipsos.

2. Dico igitur, prædictum coniugem voto castitatis ligatum ante contractum matrimonium non teneri ante consummationem ingredi religionem ad illud votum implendum, sed posse matrimonium consummare, non exigendo, sed reddendo. Probo id primò, quia iste non vult seruare castitatem, ergo non est ad id cogendus, vt possit seruare castitatem; quia vt huius voto satisfaciatur, non tenetur suscipere medium tam arduum, ac difficultius et ipsa quam vult. Sicut si quis habitans Romæ uouisset peregrinationem ad Virginem Laurentianam, si postea transferret domicilium ante impletionem voti ad Iudias, tamen si peccaret, tamen hoc factò non obligaretur voto, quia contrarium esset nimis durum, ac moraliter impossibile.

3. Secundò, nemo tenetur rem inferioris ordinis